

մէջ՝ խտացած, կպչուն և օշարակային են, այն ատեն ձիերէն մէկ ու կէս բենդ արեւն կ'առնուի և վերջը զայն ամփացեալ* (stérilisé) շիշերու մէջ կը գոցեն, Ապա պզտիկ կլոր սկաւառակի ձեւով կտրուած՝ տարբարանօրէն մարուր թուղթի արեան մէջ մինչեւ ցլազ կը թաթխեն, և յետոյ զանոնք կրակի վրայ բարձրագոյն աստիճանի տաքութեամբ կ'եփեն:

Գործադրելու կերպը շատ նման է պատուաստի՝ Նախ՝ մորթի երեսը կը բերեն՝ մինչեւ որ որոշ տեսնուի թեթեւ սկրզուածք մը. — 24 ժամ վերջը, նոյն տեղը՝ թորեալ ջրով լեցուն՝ շնչառով (pipette) մը կը թրջեն՝ զրգուամբ արգելելու համար: Այս գործողութեան միջոց՝ առաձգական խիժէ պզտիկ խոզովակով մը սկաւառակ մը կը հաստատեն մօին հետ կից: Երբ դրուած սկաւառակա՝ ձեւ կլոր թուղթը սկսի գունատիլ, նշան է՝ թէ իրեն պարունակած շինուկը կը ծծուի. երբ բոլորովին գունատի՝ անոր տեղ նոր մը կպցընելու է մինչեւ հինգ վեց անգամ:

Տօք. d'Evelyn, իւր գիտին վերաբերեալ՝ սրտանմանի միանգամայն մխիթարական հեւտեւեալ վէպը պատմած է: Առաւօտ մը կանուխ՝ երբ Սան Ֆրանչիսկոն կը վերադառնար, ուր հիւանդ մը այցելած էր, իւր Alamedaի տունը, և որովհետեւ կը շտապէր, յանկարծ ստղծով զարնուեցաւ պզտիկ մօի կայտի մը՝ որ սկսաւ աղաղակել: Բժիշկը ծոնով տեսաւ երեք տարեկան փոքրիկ տղայ մը, Գեորգ Տովզօն անուամբ՝ որուն գինով մանկիկ կը կոչէին: Բժիշկը գրկելով տղան իրեն տունը տարաւ: Ասոր մայրը՝ թարշամած երեսով՝ տղուն պէս գինով էր, և որ շատ պայրացած կ'երեւէր իւր որդւոյն կանխածման աստիճան համար:

Ստեպ այսպէս փողոցներու մէջ, մինչեւ առաւօտեան ժամը չորսը ասպին անգին կը թափառի, ըստ բժշկին, լմնցած քացած գինեմիլ մ'է այս տղաս:

Փորրիկ Գեորգը իւր մօր ձայնը լսելով սկսաւ գինովութեան յատուկ խնդումը, հի հի, հի հի, հի հի հի, հի հի հի, Վիսքիի դէմ կը բողբոջէր:

Տօք. d'Evelyn՝ ձեռք զարկաւ դարմանելու զտղան, ուստի իրեն գտած շինուկով պատուաստեց զայն: Երկու ամիսը մէջ՝ մի մի անգամ՝ երկու պատուաստ քրաւ: Յետ այնքան ժամանակի՝ տղան բոլորովին բժշկուեցաւ:

Եթէ Տ. d'Evelyn չի սխալիր այս գիտիս մէջ, և եթէ յիշաւ իրեն գտած շինուկը մի յիշած յատկութիւնները ունի, այն ատեն ստուգել ամենամեծ ծառայութիւն մը մատուցած է նա՝ մարդկութեան:

SMITHSONIAN ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ԹՂԹԱՅՈՒՆ
ԹԵԱՆՑ ՊԱՇՏՕՆԸ

ՌՍՈՒՍՏԱԳԻՏ շաշխազը անշուշտ յառաւել կը ճանչնայ՝ թէ ինչ է և ինչ փառաւոր հրատարակութիւններ կ'ընէ այս հաստատութիւնը: Բայց շատերը գեռ չեն դիտեր՝ թէ այդ հաստատութիւնը թղթակցութեանց պաշտօնն ալ կը վարէ, և յիշաւ հետաքրքիրներու միջնորդութեան ճշմարիտ գերը կը խաղայ. — Ի Միացեալ Նահանգս՝ իրեն եղած ամէն խնդրոց կը պատասխանէ: Ամէն տարի գրեթէ 50,000 նամակ կը հասնի այս հաստատութեան, և սա ամենուն ալ պատասխանը կը գրէ: Ուսուցիչն Henry Հիլման է այս թղթակցութեանց պաշտօնը՝ 40 տարեկ է վեր: Ստեպ՝ քիչ շատ ալլանդակ կամ ասորիներու տեղեկութիւններ կը խնդրեն. քիչ որ ալ լլայն՝ միշտ տալիք պատասխան մը կը գտնայ Հաստատութիւնը՝ երբ ստուգէ որ խնդիրը բարեմտութեամբ եղած է:

* Զերմութեամբ կամ ուրիշ ազդակով մը չլին մէջի մեկըրենքը բուրդովն ջնջելու:

1. Այս փոքրիկ յօդուածը քաղեցինք հետեւ.

ևեալ Հանդէսէն. Revue des Revues, 1898
դեկտեմբեր 18. էջ 647-648: